

5 พ.ย. 2536

การวิเคราะห์สถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการศึกษาของผู้สอน
ในสถานศึกษาของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

AN ANALYSIS OF STATUS AND NEEDS IN THE EDUCATIONAL MEDIA
UTILIZATION OF THE INSTRUCTORS IN THE DEPARTMENT OF
MEDICAL SERVICES, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

กำหนดการ
จาก
ศ. นิตยาทิพย์ วิจิตร วัฒนกุล

มณฑิร บุญยืน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเวชนิศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ISBN 974-587-667-4

Copyright by Mahidol University

29173

ชื่อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพและความต้องการในการใช้สื่อการศึกษาของผู้สอน ในสถานศึกษาของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ผู้วิจัย

มณฑิธร บุญยืน

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เวชนิทัศน์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สภา ลิ้มพานิชย์การ, พ.บ.

บัญชา แจ็งสว่าง, วท.บ., ค.ม.

สุรินดา แจ็งสว่าง, วท.บ., วท.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา

20 สิงหาคม พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพ ความต้องการ ปัญหาและอุปสรรค ในการใช้สื่อการศึกษาของผู้สอนในสถานศึกษาของกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สอนที่ใช้สื่อการศึกษาประกอบการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ ของกรมการแพทย์ จำนวน 9 แห่ง

เครื่องมือวิจัยคือ แบบสอบถามจำนวน 120 ชุด โดยแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้สอนในวิทยาลัยพยาบาล 1 แห่ง จำนวน 16 ชุด และโรงเรียนทั้งหมด 8 แห่ง แห่งละ 13 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน และนำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติจำนวน 102 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 9 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2535 ถึง กรกฎาคม 2536 ส่วนระยะเวลาที่ใช้ในการแจกและเก็บแบบสอบถาม คือ เดือนกุมภาพันธ์ 2536 ถึง มีนาคม 2536

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สอนในสถานศึกษาของกรมการแพทย์ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญา มีมากถึงร้อยละ 87.25 ผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับความรู้ และประสบการณ์ ในการใช้สื่อการศึกษาโดยการสังเกตการใช้สื่อการศึกษาของผู้อื่น ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารและตำราต่าง ๆ จากการแนะนำจากผู้รู้ และฝึกการใช้สื่อการศึกษาด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเข้ารับการอบรมการใช้สื่อการศึกษาหากมีโอกาสทำได้
2. สถานภาพสื่อการศึกษาที่ใช้ในขบวนการเรียนการสอน ในสถานศึกษาของ กรมการแพทย์ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในสภาพพอใช้
3. สื่อการศึกษาที่มีใช้ในสถานศึกษาของกรมการแพทย์มากที่สุด ได้แก่ แผ่น โปร่งใส สไลด์ เอกสารและตำรา รูปภาพ ของจริง แผนภูมิ แผนภาพ และแผนสถิติ เทปวีดิทัศน์ หุ่นจำลอง ภาพยนตร์และคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
4. ความต้องการในการใช้สื่อการศึกษาแต่ละชนิดมากที่สุดได้แก่ รูปภาพ แผ่น โปร่งใส เอกสารและตำรา สไลด์ ของจริง หุ่นจำลอง วีดิทัศน์ แผนภูมิ แผนภาพและแผนสถิติ ภาพยนตร์และคอมพิวเตอร์ตามลำดับ
5. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการศึกษาที่สำคัญ คือ ปัญหาขาดเครื่องมือที่ ใช้ในการผลิต ขาดงบประมาณ ไม่มีบุคลากรช่วยในการผลิตสื่อ ผู้สอนไม่ ทราบว่าสื่อการศึกษาชนิดใดมีและให้บริการอยู่ที่ใดบ้าง และสื่อการศึกษามี จำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการ
6. ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรจัดตั้งศูนย์ทำหน้าที่ผลิตสื่อ เพื่อใช้ใน สถานศึกษาของกรมการแพทย์โดยเฉพาะ

Thesis Title An Analysis of Status and Needs in the
Educational Media Utilization of the
Instructors in the Department of Medical
Services, Ministry of Public Health

Name Monthian Boonyuen

Degree Master of Science (Medical Arts & Communications)

Thesis Supervisory Committee

Sapha Limphanichakarn, M.D.

Bansha Chaengswang, B.Sc., M.Ed.

Surinda Chaengswang, B.Sc., M.Sc.

Date of Graduation

20 August B.E. 2536 (1993)

ABSTRACT

The main purpose of this survey research is to analyse status, needs and problems of media utilization of the instructors in the Department of Medical Services, Ministry of Public Health.

The subjects for the study were instructors who involved in the process of teaching students in one college and eight schools attached to the Department of Medical Services.

In total, 120 questionnaires were distributed to the instructors. Nevertheless, only 102 questionnaires (85 percent of the total) with completed answers were returned and used for statistical analysis.

This research took a period of 9 months from November 1992 to July 1993. However, it needed 8 weeks from February 1993 to March 1993 for completion.

The results of the study can be concluded as follows:-

1. 87.25 percent of the instructors in the Department of Medical Services were graduated with university degrees. Most instructors learned the use of educational media by observing other instructors, including documents, texts, experts. They also practiced the utilization of educational media by themselves and participated in training programs on educational media.
2. The status of media used for instructional procedures in the Department of Medical Services is fair.
3. Forms of media used in the Department of Medical Services can be rated in the following order:overhead transparencies having been mostly used, while other media such as slides, leaflets and texts, pictures, real objects,charts,diagrams and graphs, video tapes, models,motion pictures and computer being rarely used.
4. The needs for educational media can be rated in the following sequences:pictures, overhead transparencies, leaflets and texts, slides, real objects, models, video tapes, charts, diagrams and graphs, motion pictures and computer.
5. Problems and obstacles in utilization of educational media can be classified as : devices for producing materials,insufficient budgets,no specialized personnel to help instructors in producing instructional media and lacking of information on sources of educational media and services.
6. It has been suggested that establishment of the Department of Medical Services Centre to produce educational media for instructional purpose is necessary.